

Innovació docent des de la recerca acció i l'aprenentatge servei

Carlos Vecina Merchante: carlos.vecina@uib.es

Mercè Morey López: merce.morey@uib.es

Maria del Mar Oliver Barceló: mm.oliver@uib.cat

Resum

Les futures educadores dels graus d'Educació Infantil i d'Educació Social requeriran saber treballar en equip amb un ampli ventall de professionals, en un context cada vegada més divers i multicultural.

Per aquest motiu, s'ha iniciat un projecte que pretén afavorir la coordinació entre aquests dos estudis de la Facultat d'Educació (grau d'Educació Infantil i grau d'Educació Social) mitjançant l'adaptació dels continguts treballats a diverses assignatures sobre les competències interculturals de l'alumnat, a la vegada que es fomenta la interrelació entre futurs professionals d'ambdues titulacions.

En total, quatre assignatures (dues de cada titulació) han participat en el projecte. S'ha treballat amb una metodologia participativa, combinant elements de la investigació acció i l'aprenentatge servei (APS), i materialitzada en la integració d'una part de l'alumnat a la investigació, que ha col·laborat en el procés de recerca i el treball amb la resta de l'alumnat, alhora que ha actuat com a element de retroalimentació dels coneixements tractats.

El projecte s'ha desenvolupat en diverses fases:

- a. Identificació conjunta de continguts comuns en ambdues titulacions: es varen identificar uns continguts comuns a les dues titulacions: les competències interculturals. A diferents assignatures de cada titulació s'identificaren, es reflexionà i s'avaluaren les competències interculturals; a partir d'aquesta feina de primer diagnòstic, es va crear un grup d'alumnes voluntàries de les dues carreres interessades a conduir la reflexió i les dinàmiques amb la resta de companyes.
- b. Dinamització de grups de discussió: les alumnes voluntàries dirigiren una activitat de grups de discussió realitzats amb més de cent alumnes de les dues titulacions. Aquests grups reflexionaren sobre la representació social, el rol i les funcions tant de les mestres d'Educació Infantil com de les educadores socials. La finalitat d'aquesta dinàmica era qüestionar quin paper assumirien els professionals de cada especialitat en un context multicultural.
- c. Disseny i elaboració d'un projecte d'intervenció de caràcter comunitari: durant el quadrimestre següent, en una assignatura del grau d'Educació Social es va plantejar a l'alumnat el disseny i l'elaboració d'un projecte d'intervenció de caràcter comunitari. Aquest partia del diagnòstic, els resultats i l'anàlisi dels grups de discussió: s'havia de situar en un escenari multicultural, en el qual, des d'una acció social i educativa duta a terme conjuntament entre professionals de l'Educació Infantil i de l'Educació Social,

s'havia de donar resposta a necessitats educatives de la població infantil, les seves famílies i la comunitat en general.

Com a conclusions del projecte destacam que la implicació i les reflexions de l'alumnat han aportat molta d'informació i creat nous eixos de recerca i de debat que caldrà abordar conjuntament des de tots els estudis que formen part de la Facultat d'Educació. Concretament: a) que malgrat formar part de la mateixa facultat, l'alumnat evidencia tenir un gran desconeixement dels continguts dels altres graus; b) que el projecte ha servit les estudiants per conèixer millor les funcions i el rol d'altres professionals educatius; c) que aquests coneixements són imprescindibles per a futures accions socioeducatives coordinades i per al treball en xarxa; d) que resulta fonamental el disseny i l'establiment de connexions i col·laboracions estretes, ja des de la formació inicial d'aquestes futures professionals, en el marc de la Facultat d'Educació, per garantir un desenvolupament professional òptim en el futur; e) que únicament amb la presa de consciència i la implicació, tant de l'alumnat com del professorat dels diferents estudis, serà possible trencar la imatge atomitzada i compartimentada de les competències professionals de les educadores d'unes comunitats i d'una societat que està canviant constantment.